

Svar (18/9 02)**Udenrigsministeren (Per Stig Møller):**

Det er kun få lande, hvor strafferetten baseres på sharia: Iran, Saudi Arabien og i et vist omfang Sudan, Libyen og Yemen. I Nigeria har 12 nordlige delstater ud af landets 36 delstater siden 1999 indført Sharia-strafferet, hvilket den føderale regering er imod.

Ingen af disse lande er danske programsamarbejdslande, men andre former for bistand, f.eks. humanitær nødhjælp og mindre menneskerettighedsprojekter har været gennemført.

Der er således gennem årene givet humanitær bistand til Sudan og Iran. Bistanden, der primært retter sig mod flygtninge og internt fordrevne i de to lande, ydes uden om regeringen, blandt andet med henblik på at sikre, at den ikke kan udnyttes til politiske formål.

Der blev i 2001 ydet et bidrag på 300.000 kr. til støtte for en fri presse i Nigeria.

I Yemen søger Danmark gennem en række mindre projekter at styrke demokrati og menneskerettigheder, med særlig fokus på kvinder. Det drejer sig bl.a. om et publikations- og medieprojekt til fremme af kvinders menneskerettigheder og om bidrag til bekæmpelsen af vold mod kvinder, gennem bl.a. kapacitetsopbygning og bevidstgørelse om menneskerettigheder lokalt og hos landets politi. I 2001 var denne støtte på ca. 687.000 kr. I 2002 forventes ambassaden at støtte forskellige mindre projekter med ca. 400.000 kr., herunder støtte til styrkelse af Yemens parlament.

Den danske og den iranske udenrigsminister vedtog i 2000 at indlede en såkaldt specialiseret menneskerettighedsdialog i lyset af den bekymrende menneskerettighedssituation i Iran. Danmark har i denne forbindelse støttet Det Danske Center for Menneskerettigheder, der i samarbejde med det iranske center for menneskerettigheder søger at fremme respekten for menneskerettigheder i Iran. Ligeledes har Udenrigsministeriet søgt at styrke det iranske center for menneskerettigheder gennem kapacitetsopbygning, så det bedre kan fungere som vagthund i Iran. Danmark har støttet opbygningen af et center for kvinders rettigheder og etableringen af en dertil knyttet hotline funktion. Samlet drejer det sig om ca. 583.000 kr. i 2001 og forventes at andrage ca. 800.000 kr. i 2002.

Det kan tilføjes, at der i en række udviklingslande eksisterer traditionelle systemer side om side den officielle retspleje. Det gælder f.eks. i Pakistan, hvortil som led i en Parisklub-aftale planlægges eftergivet statslån til en værdi af 133 mio. kr.

I mange sammenhænge er traditionelle systemer for tvistbilæggelse og konfliktløsning et positivt bidrag til retsordenen i de enkelte lande. I nogle tilfælde fører brugen af traditionelle systemer imidlertid til straffeforanstaltninger, der dels er i strid med det pågældende lands officielle retspleje, dels er i strid med grundlæggende menneskerettigheder. Der lægges fra dansk side afgørende vægt på, at praktiseringen af traditionelle systemer ikke medfører sådanne krænkelse af menneskerettighederne, ligesom der i flere danske samarbejdslande som led i udviklingsbistanden ydes støtte til opbygningen af et moderne retsvæsen.

Spm. nr. S 3161

Til justitsministeren (5/9 02) af:

Peter Skaarup (DF):

»Vil ministeren overveje at nedsætte retsafgifterne?«

Begrundelse

Medierne har i den sidste tid kunnet fremvise flere eksempler på borgere, som af økonomiske grunde har været afskåret fra at føre en sag mod det offentlige på grund af det høje niveau for retsafgifter i Danmark.

TV2 har bl.a. fremhævet et eksempel, hvor det kostede en invalid medborger 137.000 kr. at få prøvet sin sag ved domstolene. Sammenlignet med vore nordiske nabolande ligger det danske afgiftsniveau ifølge TV2's oplysninger klart højest. Det er oplyst over for spørgeren, at der i Sverige kun opkræves 450 kr. i tilsvarende sager.

Ud fra retssikkerhedsmæssige betragtninger er det problematisk, hvis afgifter til staten forhindrer borgere i at få prøvet deres sag ved domstolene. Retfærdighed må dybest set aldrig være et spørgsmål om pengeposens størrelse.